

ZAGOVORNIK ŽRTEV

TAMARA GRIESSER PEČAR

Nobena skrivnost ni, da lustracije v Sloveniji ni bilo, da omrežja iz ozadja obvladujejo državo, da se napajajo iz državnih bank, zato se tudi te ne smejo privatizirati, da so izredno vplivna v sodstvu, zdravstvu, zunanji trgovini, in še kje drugje. Tudi edini lustracijski zakon, namreč zakon o sodniški službi, ki bi naj preprečeval trajni mandat sodnikom, ki so v prejšnjem sistemu kršili človekove pravice, se ne izvaja. Slovenija, ki je po prevratu in ob osamosvojitvi veljala za vzgled prejšnjim komunističnim državam, sedaj nazaduje. Druge države so jo prehitale, za njo stojita morda še samo Romunija in Bolgarija.

V Nemčiji je pravkar potekel mandat Rolandu Jahnu, pooblaščenca za dokumentacijo nemške tajne policije nekdanje Nemške demokratične republike (NDR), kratko Stasi. Urad pooblaščenca je bil od vsega začetka zamišljen kot neodvisna ustanova. Pooblaščenec mora biti strankarsko neodvisen in strogo zavezan razkrivanju preteklosti. Izvoli ga nemški zvezni parlament za pet let, mandat se enkrat lahko podaljša. Prvi pooblaščenec je bil sedanjí predsednik države Joachim Gauck, sledila pa mu je Marianna Birtheler. Nemška vlada je pravkar sprejela sklep, da bo Jahna ponovno podprla. Ker bo po zakonu leta 2019 prenehalo preverjanje kandidatov za določene službe - rok so na Jahново zahtevo v noveli zakona podaljšali -, posebna komisija pravkar pripravlja predloge za reorganizacijo urada, zato bo Jahn do odločitve o tem urad komisarično vodil, vendar njegova ponovna izvolitev ni vprašljiva. V ospredju je tudi vprašanje ali naj urad tudi po 2019 ostane samostojen, ali pa se naj priključi zveznemu arhivu v Berlinu. Jahnova ideja je namreč, da v nekdanji Stasijevi centrali nastane »Kampus demokracije«. Tam je že izredno nazoren muzej, ki prikazuje delovanje tajne politične policije na vseh področjih. Izjavil je, da je važno da Stasi-arhiv kot simbol miroljubne revolucije še naprej samostojno deluje. V Stasi-arhivu je 11 km dokumentov, med njimi 1,8 milijonov fotografij, 30.000 filmov, video in avdio posnetkov. Poleg tega pa se je ohranilo 39.000 vreč raztrganega arhivskega gradiva, ki ga ročno sestavljajo, zadnje čase pa tudi s pomočjo računalnikov. To je zamudno delo, nočejo pa prepustiti Stasiju katere informacije bodo javnosti dostopne in katere ne. V Vzhodni Nemčiji je bilo okoli 5 % gradiva (ne samo v Berlinu) uničenega, v Sloveniji po previdni oceni okoli 80%. In še do tega se po noveli arhivskega zakona omejuje dostop.

Jahn je bil izvoljen 28. januarja 2011 z veliko podporo vseh strank, razen stranke »Die Linke«, ki je naslednica nemške komunistične partije, ki je bila odgovorna za kršitve človekovih in državljanskih pravic v NDR. Prav te kršitve seveda Urad pooblaščenca za Stasi dokumentacijo razkriva. Kljub temu, da je Jahn imel veliko podporo na začetku, je kmalu poskrbel tudi za določeno nasprotovanje. Že pri umestitvi je namreč javno napovedal, da bo svoj mandat vodil tako, da bo predvsem zagovornik žrtv. Delal je na tem, da se iz urada odstranijo vsi uslužbenci Ministrstva za notranje zadeve, torej prejšnje tajne policije Stasi. Pomislekov nekaterih sodelavcev ni upošteval, ker je bilo po njegovem mnenju to, da so bili še naprej tam zaposleni, za žrtve nesprejemljivo. Do sedaj mu je uspelo odstraniti večino Stasijevih uslužbencev, od taktat 50 jih je v uradu na nepomembnih mestih ostalo samo še 15.

Prejšnjim uslužbencem in sodelavcem tajne policije Stasi določene javne oz. državne službe niso dostopne. Obremenjeni profesorji, pravniki, uradniki so se morali umakniti z univerz, pa seveda tudi iz drugih institucij in uradov. Medtem ko so v prvih letih preverjali predvsem tiste, ki so zavzemali določene visoke službe oz., tiste za katere je obstajal utemeljen sum, se po noveli zakona ob imenovanju Jahna lahko preverja vse višje javne uslužbenke in tudi honorarne župane. Po sprejeti noveli se je za znanstvenike in publiciste tudi znatno izboljšal dostop do arhiva - v nasprotju s Slovenijo, kjer se dostop do arhivskega gradiva močno omejuje. Medtem ko nemški zakon štiti žrtve ne pa tudi nosilcev javnih služb oz. storilcev, slovenska novela arhivskega zakona štiti tudi storilce, ker ne razlikuje med obema kategorijama. Ščiti pa ne samo storilce komunistične totalitarne preteklosti, temveč tudi nacistične in fašistične.

Jahn poudarja, da gre uradu predvsem za to, da se odkriva, kako je komunistična oblast v Vzhodni Nemčija delovala, v ospredju je seveda delovanje politične tajne policije Stasi, kako se je vmešavala v življenje ljudi in kako je njihovo življenje uničevala. Jahn sam je preživel šest mesecev v zaporu, potem pa ga je Stasi zvezanega junija 1983 posadila v vlak, ki je peljal na Bavarsko. V knjigi z naslovom *Mi, ki smo se prilagodili. Preživetje v NDR* ugotavlja, da še ni prave razlage za to, da je NDR tako dolgo obstojala predno so se ljudje upali povedati resnico in »imeli toliko poguma, da so šli na cesto, vzeli svoje pravice v roke - in da so povzročili, da se je zrušil zid? Če hočemo razumeti zakaj je zid deloval 40 let, potem moramo pojasniti, kaj je večina prebivalcev NDR doživljala in kako se je soočala z represivnim sistemom.« (Spiegel, 8.9.2014)

In lani je med obiskom na Hrvaškem pojasnil: »Razprava o preteklosti pomaga pri graditvi demokratičnega razmer. Pomaga na poti v prihodnost. Brez te razprave je veliko večja verjetnost, da se ponovijo napake in krivice iz preteklosti.« (Večernji list, 5.9.2015).

Kdaj bomo v Sloveniji prišli do podobnih spoznanj?

(Casnik.si)

Za pieteto do pobitih

Evropski poslanec iz vrst Evropske ljudske stranke Milan Zver je v začetku februarja pisal predsedniku Evropskega parlamenta Martinu Schulzu. Predlagal mu je postavitev obeležja, ki bi v poslopju Evropskega parlamenta v Strasbourgu opominjalo na množične poboje na

Weber je na pobudo odgovoril pozitivno, Schulz se še ni odzval. »Verjetno je pod hudim pritiskom vsaj ene od slovenskih evropskih poslank, zdaj očitno tudi pod pritiskom predsednika slovenske vlade, da odgovori negativno ali sploh ne odgovori,« je prepričan Zver. S pobudo je med drugim seznanil Tanjo Fajon, evropsko poslanko iz vrst socialistov in demokratov, ki jih vodi Schulz. »Zavrnila je možnost sodelovanja, dejala je, da ima težave s tem pismom,« je pojasnil Zver.

V zvezi s pobudo je nato prejel ostro pismo predsednika borčevske organizacije Tita Turnška, zdaj se je oglašil še Cerar, ki je prepričan, da pobuda ne zasluži podpore Evropskega parlamenta. Ni se strinjal z Zverovo trditvijo, da oblasti vprašanje množičnih pobojev na ozemlju Slovenije takoj po drugi svetovni vojni rešujejo prepočasno. Po njegovih besedah

ozemlju Slovenije takoj po drugi svetovni vojni.

Na Schulza se je v tem tednu obrnil tudi premier Miro Cerar, ki je opozoril, da je Zver v svoji pobudi izpustil nekatera dejstva in da je zavajal. Zver se je že odzval in poslal novo pojasnilo predsedniku Evropskega parlamenta. Žalosti ga, da se je slovenska javnost spet razdelila na točki, na kateri se ne bi smela nikoli, to je na pieteti do umrlih. V pogovoru za naš radio je pojasnil, da je bila njegova pobuda dobronamerna, tudi zato ga je Cerarjeva poteza presenetila. Označil jo je celo za dejanje, ki ni v čast njegovi premierski funkciji.

Spomnimo. Zver je v prvem pismu Schulzu in tudi vodji politične skupine Evropske ljudske stranke v Evropskem parlamentu Manfredu Weberu predlagal, da bi bilo obeležje za žrtve poveljnih pobojev v Sloveniji podobno tistemu, ki je v poslopju edine neposredno voljene ustanove Evropske unije v Strasbourgu izobešeno v spomin na eksodus baltskih narodov iz leta 1941, za katerim so stale sovjetske oblasti. Zver je spomnil, da je pri nas več kot 600 množičnih grobišč, da je bilo vseh žrtv približno 200.000, morda je številka še višja. »Vse to nas zavezuje k spominu na te ljudi. Glede na to, da v slovenski zemlji leži na sto tisoče ljudi, da velika večina ni Slovencev, da je torej v slovenski zemlji zakopana prava Evropa v malem, sem želel, da bi se na to odzvala katera od evropskih ustanov.«

je Zver v pobudi tudi poskušal za žrtve okriviti slovenski narod. Zvera je to najbolj prizadelo, kot je poudaril v pogovoru za Radio Ognjišče, to nikakor ne drži. »V pismu nisem iskal in zahteval preganjanja zločincev, čeprav je Slovenija edina postkomunistična država, v kateri ni bil obsojen noben storilec. Tudi nisem zahteval nikakršne obsodbe. Želel sem samo, naj ena od

evropskih ustanov izrazi pieteten odnos do vseh pobitih.« Zver se je začudil, ker se je premier vmešal v ta dialog. »Namesto da bi se slovenska država pridružila vsebini tega pisma, ga je praktično napadla in ga skušala pod avtoriteto predsednika vlade popolnoma izničiti,« je bil še kritičen Zver.

Podpora socialnim podjetjem

Trenutno je v Sloveniji registriranih blizu 130 socialnih podjetij. Razvoj tega podjetništva želi vlada spodbuditi z mikro posojili, in dobre prakse, kot je zadružništvo, razširiti tudi na to raven.

Osnovni namen socialnega podjetja je ustvarjanje pozitivnih družbenih učinkov, dobiček pa v večini znova investira. Zaposluje tiste, ki sicer na trgu dela ne bi bili zelo konkurenčni.

Za socialna podjetja zadruga bodo posojila na voljo pod ugodnimi pogoji, z nižjo obrestno mero in daljšo možnostjo koriščenja, je pojasnil gospodarski minister Zdravko Počivalšek. Zakaj? »Vlada želi spodbuditi razvoj tega sektorja. V Evropski uniji kar sedem odstotkov bruto domačega proizvoda ustvari socialno podjetništvo, v Sloveniji en odstotek.

Prav tako močno zaostajamo za deležem delovnih mest, ki ga ustvari ta sektor - v EU 6,5 odstotka, pri nas 0,7 odstotka,« je pojasnil na

nedavni novinarski konferenci v Ljubljani.

Za lokacijo finančnih sredstev iz prejšnje finančne perspektive bo tako za ugodne mikro kredite namenjenih dvanajst milijonov evrov. »Preko Slovenskega podjetniškega sklada bodo ta podjetja prvič hitro in enostavno dostopala do zelo ugodnih finančnih virov, v prvem koraku bomo razpisali štiri milijone evrov,« je še napovedal minister.

Po navedbah direktorice sklada Maje Tomanič Vidovič bodo prve vloge na omenjeni razpis odpirali konec marca. Posamezno podjetje je upravičeno do največ 25.000 evrov, razpis pa se sklene oktobra.

Nena Dokuzov, ki na gospodarskem ministrstvu vodi sektor za socialno podjetništvo, pa je dejala, da bodo v prihodnje poudarjali tržno spodbuditev podjetij. Posebej je poudarila pomen mladinskih zadrug za olajšan vstop mladih na trg dela.

Minister Žmavc v Nemčiji

Gorazd Žmavc, minister odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter

med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, se je na povabilo predsednika Slovenskega kulturnega in športnega društva Maribor iz Hildna, Jožefa Pahiča, v času od 4. marca do 6. marca 2016, v Baasmu v Nemčiji, udeležil 21. posveta slovenskih organizacij v Nemčiji. Gre za tradicionalno srečanje, ki obsega delavnice, predavanja in razprave ter je posvečeno aktualnim tematikam s področja kulture, pedagogike in socialnega dela. Minister Gorazd Žmavc se je na okrogli mizi z naslovom „Vpetost slovenskih društev v nemško lokalno okolje“ srečal s predstavniki slovenskih društev, župnij in učiteljev slovenskega jezika v Nemčiji in z njimi izmenjal stališča in poglede na aktualno problematiko življenja in dela skupnosti Slovencev živečih v Nemčiji. Tokratnega posveta se je udeležilo preko 100 predstavnikov slovenskega kulturnega in gospodarskega življenja iz vse Nemčije in G. Scheib, nekdanji župan mesta Hilden, prijatelj Slovenije in še posebej mesta Maribor. Na vseh področjih posveta so udeleženci opazili občuten dvig kvalitete obravnavanih tem posveta, kar je dobra popotnica posveta tudi za naprej.

Novi glas v težavah

Ni treba še posebej poudarjati, kako važna je pisana beseda, kako važen je tisk za jezikovne skupnosti izven meja matične države. Zato je težko razumljivo, da so oblasti dopustile, da se je goriški Novi glas, ki letos obhaja 20 let delovanja, znašel v hudih težavah.

»Minilo je šest tednov, odkar sem v jubilejni številki Novega glasa zapisal, da naš tednik praznuje 20. obletnico z grenkim priokusom. Proračunske številke tedaj niso bile še tako jasne in neizprosne, kot so danes, a ugotovitev, da bo poslovno leto 2015 izjemno negativno, je bilo že vsem na dlani.« je zapisal predsednik upravnega odbora Peter Černic.

Na nastali položaj se je odzval Upravni odbor Združenja novinarjev in publicistov (ZNP) in objavil javni poziv za zaščito zamejskega tednika Novi glas. S tem se je odzval na zapis predsednika upravnega odbora Peter Černica, ki zaradi zaostrenih finančnih razmer napoveduje odpuščenje. ZNP predsednika Pahorja poziva, naj zastavi svoj ugled za obstoj tednika, premiera Cerarja in vlado pa naj zaščiti steber slovenstva v Gorici.

»Goriški tednik Novi glas je napovedal odpuščenja zaposlenih v že tako majhnem kolektivu« pravi poziv. »Čeprav na nevdružne razmere opozarja že leta, se ne zgodi nič. Denarja je iz leta v leto manj.

Časniku ne pomaga, da je nastal pred okroglimi 20 leti z združitvijo tržaškega in goriškega tednika in tako ustvaril sinergijo, o kateri v mnogih drugih manjšinskih društvih in organizacijah samo govorijo. Absurdno je, da v Rimu in Ljubljani oblasti venomer znova poudarjajo, da se morajo kulturna društva in mediji združevati in krčiti stroške, potem pa tistim, ki so „domačo nalogo“ najbolje opravili, ne pomaga več.

Pozivamo predsednika Boruta Pahorja, ki od blizu pozna razmere, da zastavi svoj ugled za obstoj tednika.

Pozivamo premierja Mira Cerarja in vlado RS, da ukrepa in zaščiti steber slovenstva v Gorici.

Ne pozabimo, da tednik nastaja sredi Gorice, nekaj metrov proč od prizorišča poboja tolminskih puntarjev. Slovenske upornike so prav v tem času pred 302 letoma najprej pohabili, slednjič pa obglavili in razčetrverili. Prepričani smo, da država Slovenija Novega Glasa ne bo prepustila raztelesenju.«

Končno je na veliki petek, 5. marca prišlo zagotovilo, da odpuščenje pri Novem Glasu za zdaj ne bo. Upravni odbor Zadruga Goriška Mohorjeva je na zadnji seji zamrznil sklep o odpuščenju osebja. Za to se je odločil po zagotovitvi, ki ga je predsednik upravnega odbora dobil od predsednika Sveta slovenskih

organizacij SSO Walterja Bandlja. Zaenkrat bodo nekaj zaposlenim skrajšali delovni čas.

V sporočilu upravnega odbora Zadruga Goriška Mohorjeva, ki izdaja tednik Novi glas, knjige založbe Goriška Mohorjeva družba in otroško revijo Pastirček, še piše, da je Bandelj povedal, da je med krovnicama organizacijama slovenske manjšine v Italiji prišlo do dogovora, na osnovi katerega bi obe složno predlagali pristojnemu deželnemu odborniku, da bi letos Zadruga Goriška Mohorjeva namenil izredno pomoč.

Odbor je vsekakor ugotovil, da je stanje Zadruga strukturno kritično. Obljubljena pomoč, ki jo odbor sicer zelo ceni, ostaja v tem trenutku le še predlog, o katerem se bo morala izreči dežela Furlanija-Juljska krajina FJK, zato je na mizi še veliko neznank, začeniš z vsoto zneska izrednega prispevka.

Odbor je obenem ugotovil, da izjemni finančni prispevek rešuje problem le začasno, a brez dokapitalizacije rezerv in brez uresničevanja pripravljene dolgoročne načrta za reorganizacijo Zadruga Goriška Mohorjeva in njene vloge v slovenskem zamejskem prostoru, s čimer so deželni uradi in vodstvo SSO ter Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu seznanjeni, se bo problem znova pojavil že naslednje leto.

90 let tednika Nedelja

Slovenski zamejski tednik Nedelja, cerkveni list krške škofije, letos obhaja 90. obletnico izhajanja. Ob okroglem jubileju pripravljajo romanje, zahvalno sveto mašo, velikonočni številki pa bo priložena posebna priloga.

Prva številka Nedelje je zagledala luč sveta marca leta 1926 v kraju Bórlje v Ziljski dolini. Njegov založnik in lastnik je bil Valentin Podgorc, izdajatelj in odgovorni urednik pa Ivan Lučovnik, župnik v Borljah. Ob začetku je Nedelja izhajala v mesečnih razmakih. Po štiriletnem prisilnem odmoru, ko so jo nacionalsocialisti leta 1941 prepovedali, se je Nedelja 23. decembra 1945 spet pojavila, od takrat je izhajala tedensko, izdaja pa jo Dušno-pastirski urad krške škofije. Tednik ima okoli 2500 naročnikov, urejajo ga štirje uredniki in okoli 15 rednih dopisnikov. Z glavnim urednikom Hanzijem Tomažičem se je pogovarjal novinar Tone Gorjup.

Tomažič je dejal, da je glavna naloga poleg oznanjevanja božje besede povezovanje Slovencev na južnem Koroškem v veliko družino. Zato ob jubileju pripravljajo posebno romanje na Južno Tirolsko. 2. julija bo zahvalna sveta maša na Svetih Višarjah, v velikonočni prilogi pa bodo objavili 90 zgodb koroških ljudi.

Z letošnjim jubilejem je povezan tudi prejemnik Tischlerjeve nagrade, ki jo je meseca januarja v Celovcu prejel dolgoletni sodelavec dr. France Vrbinc, ki je pose-

bljena skrb za jezik.

Tomažič je še naglasil, da je jedro ohranjanja kulture in jezika družina: »Najbolj pomembno je, da se v družini ohranja živa slovenščina, a za to je potrebno pravo okolje. Ker je to vse nemško, je prav, da imamo slovenske medije in društva, Cerkev pa je tista, ki najbolj ohranja slovenščino.«

Slovenci na avstrijskem Koroškem so del celovške t.j. krške škofije, a so samostojni - dušno pastirski urad. Nedelja in Katoliška akcija samostojno skrbita za pastoralno dejavnost, a se po drugi strani dejavno vključujeta v vseškofijska dogajanja. Velika prelomnica je bila leta 1972 s koroško sinodo, ko so Slovenci dobili od Nemcev opravičilo za vse gorje, ki je bilo storjeno.

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Vzrok revščine, tako duhovne, kakor tvarne, pogosto je sebičnost nekaterih, lahko pa tudi je zanikna nevednost drugih.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Korak za korakom se nadaljuje normaliziranje države. Drugačen veter veje v javnosti. Te dni je prešel tudi obisk ameriškega predsednika Obame. A dosedanje in napovedane podražitve javnih storitev in stalna porast cen vzbujajo nemalo skrbi. Kljub obljubam, da se bo stvar začela urejati v drugem semestru, nezadovoljstvo počasi pronicata med ljudi.

Ni več sovražnik. Omenili smo ameriškega predsednika. Razmerje s severnim mogotcem je bilo vedno predmet argentinskih psiholoških travm. Klasično nihanje med skrajnostmi je vodilo od sodelovanja, do nasprotovanj, od Menemovih »telesnih odnosov« do Cristininega sovraštva. Že pokojni Kirchner se je po začetnem prilizovanju ostro ločil od Washingtona. To je gospa Cristina še poostrila, ko je Obama na svojem obisku Južne Amerike izpustil Argentino. Takoj za tem je zunanji minister Timerman osebno načeloval pregled ameriškega vojnega letala, ki je v Argentino prispelo kot del sodelovanja med ameriško in argentinsko policijo. Zasegel je celo komunikacijske kode in povzročil nemir v ameriški diplomaciji. Od tam ni bilo poti nazaj. Gospa predsednica se je tesno povezala z Venezuelo, Kitajsko in Putinom. Seveda je s severa prišel odgovor: ohladitev diplomatskih odnosov, nove zapreke argentinskemu uvozu, odprava finančnih podpor ... Ko je sodnik Griessa odredil nov »default«, je bila usoda razmerja zapečateni. Sedaj se je vse obrnilo: Obama se je po obisku v Kubi oglasil v Argentini. Razmerje je bilo kar prijateljsko. Ameriški predsednik je Macrija stavil za zgled ostalim latinsko-ameriškim predsednikom in zatrdil, da se Argentina vrača na čelo južnoameriških držav. Kljub strogemu protokolu je bila vzdušje popolnoma sproščeno in posnetek, ko Obama pleše tango je preplaval svet. Celotno v nekaterih slovenskih spletnih straneh je bil filmček you tuba edina omemba obiska. Napoved raznih investicij, v višini 2.300 milijonov dolarjev je bila krona srečanja.

Nekaj škriplje na jugu. Takoj po odhodu z oblasti se je osrčje kirchnerizma preselilo na jug. Provinca Santa Cruz, njihova zibelka, je postala pribežališče. Mnogi visoki vladni funkcionarji so našli tam »delovna mesta« pod okriljem guvernerke Alicie Kirchner, svakinje bivše predsednice. Mimogrede omenimo, da je provinca v poraznem finančnem stanju in

nenehno od zvezne vlade zahteva novih denarnih sredstev; tega so navajeni od časa kirchnerizma. A položaj se zapleta še na drugem področju: rastoče obtožbe korupcije pljuskuje že ob ladjo bivše predsednice. Zato se je strategija »družine« usmerila v zanikanje pretekli zvez. »Nikoli« niso bili trgovski družabniki Baeza, je zatrdila guvernerka. Gospa Cristina seveda ob vsem tem molči. Prav zato pa je podjetnik Baez, okoli katerega se je osredotočila sodna raziskava zaradi pranja denarja, prešel v protinapad: zatrdil je, da ne guvernerka, ne bivši vodja davčne ustanove ne moreta opravičiti svojega imetja. Baezu je gospa Alicia odpovedala kar 24 javnih del, ki jih je njegovo podjetje imelo po naročilu province. A dokazi korupcije so že tako jasni in močni, da v bi normalni državi že marsikdo sedel v ječi. Seveda, Argentina ni normalna država in mnogi se sprašujejo, če bo kdaj prišlo do obsodbe vsaj glavnih krivcev. Običajno je, da obsoda pade na kakšnega »spravnega kozla«, kot je bila María Julia Alsogaray iz dobe menemizma.

Kdaj razvojni sunek? Vladni načrt stavi vse upanje na razvoj gospodarstva. Pri tem bodo igrala važno vlogo javna dela, ki jih načrtuje vlada in tudi province (z vladnim denarjem). Od kod bodo prišla sredstva? Zunanja posojila, ki se jih bo Macri poslužil potem, ko bo uredil dramo zunanjega dolga. Kot smo poročali, je vladi uspelo potrditi zadevna zakona v poslanski zbornici. Tudi v senatu je že zagotovljeno, da bo vlada dosegla prepričljivo zmago. Nekateri sanjajo celo o dvotretjinski večini, kar bi bil dodatni udarec za bivšo predsednico, ki je sanjala, da bo v parlamentu zavirala delo vlade in stavila pogoje, ki naj bi koristili njenemu sodnemu stanju. Se pa parlamentarni položaj zapleta v zadevi davka na dobiček. Vlada je sicer zvišala prag za plačevanje in namenila spremeniti zakon za prihodnje leto. A sindikati zahtevajo, naj se s tem pohiti. Vse tri centrale (obe CGT in še CTA) bodo predložile svoj zakonski osnutek. Vladi pa je uspelo, da je s pogajanjem prepričala javni protest, ki ne bi pripomogel njenemu ugledu. Pozitiven odmev na vladne ukrepe pa je dejstvo, da se bo za 10% povečala površina posajena s koruzo. Po dolgih letih nazadovanja je to prvi pozitiven znak. Nas bo znova rešilo polje?

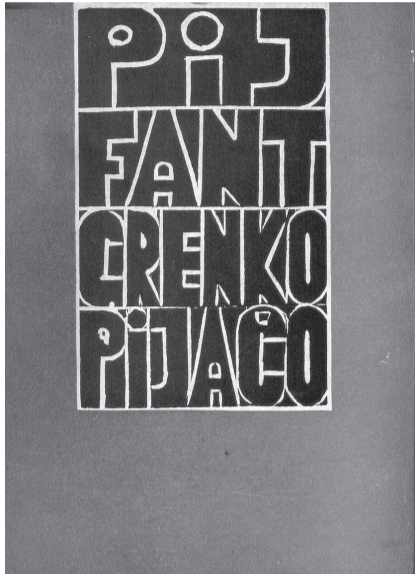
JOŽE KRIVEC (1916-1991)

Pozabljeni Haložan

Piše Rozina Švent

16. marca 2016 je minilo točno 100 let od rojstva dr. Jožeta Krivca, ki je v svojih, ne prav številnih delih, postavil večni spomenik Haložanom in haloški zemlji.

Rodil se je v Varejeh pri Vidmu nedaleč od Ptujja. Osnovno šolo je obiskoval v Selah, gimnazijo pa na Ptujju. Leta 1937 se je vpisal na ljubljansko Pravno fakulteto, ki jo je zaključil leta 1942. Leta 1943 je na isti fakulteti tudi doktoriral in se nato vpisal še na Filozofsko fakulteto. Med vojno je, ob študiju,

služboval na upravi Ljubljanske pokrajine (1941-1943 je opravljal policijsko službo). Ob koncu vojne se je odločil za

umik v Italijo, kjer je živel po različnih begunskih taboriščih (Monigo, Servigliano in Senigallia) in se tam takoj vključil v kulturno in društveno življenje. Poučeval je na begunski gimnaziji in urejal leposlovni list »Svet in dom«. Leta 1948 se je izselil v Argentino in kljub akademski izobrazbi, najprej začel delati kot vrtnar na neki primestni buenosaireski pristani. Ko se je privadil novemu jeziku, španščini, je dobil delo kot uradnik v nekem industrijskem obratu in to delo opravljal vse do upokojitve. Vseskozi se je, ob rednem delu, ukvarjal tudi s pisanjem, kulturnim in društvenim življenjem. Pri Društvu Slovencev je bil kulturni referent, kot učitelj je poučeval na Srednješolskem tečaju. Več let je bil tudi predsednik Pisateljske družine Franceta Balantiča, ki se je posebej trudila, da bi ohranila spomin na padlega in v domovini prezrtega pesnika, F. Balantiča. Umrl je 10. maja 1991.

Njegovo umetniško ustvarjanje se je začelo že v dijaških letih na Ptujju. Svoje črtice je objavljaval v revijah Mentor, Razore, Življenje in svet, Mladi Prekmurec, Piramida. Bil je tudi med tistimi, ki so leta 1940 na Ptujju izdali almanah Mlada setev. Še bolj pa se je posvetil

pisanju po preselitvi v Ljubljano, kjer je že kmalu postal stalni sodelavec ugledne literarne revije Dom in svet. Svoj veliki literarni uspeh je doživel leta 1942, ko je pri Slovenčevi knjižnici izšla njegova zbirka novel in črtic »Dom med goricami«, za katero je prejel tudi Prešernovo nagrado mesta Ljubljana. Knjigo je likovno opremil akademski slikar France Mihelič, spremno besedo pa ji je napisal dr. Tine

Debeljak. Na koncu knjige je dodan slovarček manj znanih besed iz haloškega narečja, ki nam lahko danes služi tudi kot primarno etnološko gradivo. Sodeloval je tudi pri Zborniku zimske pomoči.

Novo ustvarjalno obdobje je nastopilo po preselitvi v Argentino. S svojimi proznimi in pesniškimi prispevki je sodeloval v tamkajšnjih zdomskih publikacijah. Tam je, pri Slovenski kulturni akciji, izdal tudi knjigo novel »Pij, fant, grenko

pijačo« (1978), ki jo je likovno opremil slikar Ivan Bukovec, spremno besedo pa je napisal France Papež. Vsebino je knjiga razdeljena v tri sklope: 1. Haloška tematika; 2. Taboriščno življenje; 3. Življenje v Argentini.

Na splošno lahko rečemo, da v vseh njegovih delih prevladuje ista tematika - Haloze in Haložani - vse pa je še dodatno prežeto z domotožjem, rodoljubjem in kmečko idiliko polno sonca, petja ljudi in klopotev. Je pisec že preživelega idiličnega sveta, ki se je ohranil le v književnih delih!

Naj ob koncu zazveni še njegova pesem, ki je posvečena pomladi.

POMLAD

Toplo je dahnilo čez gorice,
vse je kar čez noč vzdrhtelo,
sladek nemir nam je vrnil ptice:
pomlad je, vse bo spet peli.

Trsi se pomenkujejo šepetaje,
sonce rosi jih s samim zlatom,
zemlja sveže sokove jim daje,
vsem enako, kakor bratom.

Jutri se cvetje dišeče razsuje,
vsi trsi bodo šopki dišeči,
upanje sladko v goricah kraljuje,
vse vriska in poje o sreči!

(Pesem sodi v Haloški cikel. Objavljena je bil v Antologiji slovenskega zdomskega pesništva. Buenos Aires, SKA, 1980)

Mladinske duhovne vaje

V petek 4. marca smo ob 19:30 uri prihajali v Centro Loyola - San Miguel, kraj kjer so se vršile duhovne vaje. Razdelili smo se po spalnicah in ko nas je bilo zbranih že nekaj mladih smo šli v jedilnico in tam večerjali. Posedli smo se za mize in se med obedom pogovarjali. Pozneje smo se zbrali v veži pred spalnicami, kjer se nam je predstavil duhovni vodja g. Marco Espinola in nas uvedel v temo usmiljenja ob svetem letu Božjega usmiljenja. V kapeli smo opravili osebno večerno molitev ob spremstvu glasbe. V spalnicah nas je na nočni omarici čakalo Jezusovo pismo z majhnim darilom.

Naslednji dan smo zgodaj vstali in imeli skupni zajtrk, potem smo šli v kapelo in molili jutranjo molitev. Razdelili so nam besedilo, ki ga je vsak prebral in v tišini razmišljal. Po tem trenutku smo se zbrali v avditoriju, kjer smo imeli prvi govor, priložnost o dobrem Samaritanu. G. Marco nam jo je globlje razložil in nam svetoval naj bomo kot Samaritan, da imamo usmiljenje do drugih in jim pomagamo. Med prostim časom smo lahko premišljevali o priložnosti, kako v našem življenju nastopamo, kot dobri Samaritan ali kot drugi, ki so ga videli in šli brez usmiljenja mimo.

Sledilo je kosilo, da bi se med sabo bolje spoznali, smo se po mizah porazdelili s posebno dinamiko. Med prostim časom po kosilu smo premišljevali, molili, se poglabljali.

V drugem govoru nam je duhovnik g. Marco razlagal, kako se bere in razmišlja Božja beseda. Razdelil nas je v pet skupin in pogovarjali smo se na temo »izgubljeni sin«, izmenjavali mnenja in se tudi duhovno poglabljali.

Proti večeru smo imeli še zadnji govor. V njem nas je duhovnik primerjal z Bogom ob branju prilike o izgubljeni

ovci; pokazal, kako smo mi drugačni, kako je Bog Oče usmiljen in skrbi za izgubljeno ovco, čeprav ima devet in devetdeset drugih. Duhovnik nam je svetoval, naj si v mislih ustvarimo film našega življenja. Predlagal nam je naj razmišljamo o preteklosti in naj si zapomnimo, kdaj je bil Bog prisoten v našem življenju in v čem nam je pomagal.

S privezanimi rokami smo občutili, kako grehi, napake, zmote privežejo dušo. Občutili smo, da potrebuje več pomoči drugih, ko je srce zavezano, ranjeno. Ko smo to doživeli, smo se zbrali, da bi prejeli sv. maziljenje. Da bi se naše srce osvobodilo grehov, nam je g. Marco podelil zakrament in razložil pomen. Odvezali so nam roke in nato smo prejeli zakrament ob primernem petju in spremstvu kitare.

Po večerji smo imeli sveto mašo. Bila je posebna: g. Marco nam je razložil obrede med sv. mašo, kazal in imenoval nam je vse kar duhovnik uporablja med sv. mašo.

Uredili so kapelo za čaščenje Najsvetejšega. Okrog oltarja je bilo vse razsvetljeno s svečkami. Duhovnik je postavil Jezusovo telo v monštranco na oltar, mi smo se pa porazdelili pred oltarjem, da smo bili Njemu čim bliže.

Na nedeljsko jutro nas je prebudila glasba. Zbrali smo se k zajtrku in po tem v kapeli zmolili jutranjo molitev. Nato je zopet sledil čas za molč in osebno premišljevanje.

Še zadnja dinamika pred koncem tridnevni duhovnih vaj. V parku smo se posedli v krogu. Postavili smo v sredino mizico s prtom in kruhom. Dinamika je bila sledeča: vsak vstane, vzame ena, dva, kolikor kosov želi in jih odda komu. Razlog tega bi lahko bila zahvala, prijateljstvo, odpuščanje, pomoč, molitev. Vsak izmed nas je vstal in oddal koščke kruha.

Ko je bilo konec tega smo šli v kapelo k nedeljski sv. maši, ki so se jeudeležili tudi starši. Jezusu smo se zahvalili za milost

duhovnih vaj in ga prosili naj nam pomaga živeti po njegovi volji, naj nam pomaga odpustiti in naj nam vedno stoji ob strani ter nas uči biti usmiljeni.

Zaključili smo srečanje pri kosilu. Po zahvali za vse prejete dobrine smo se zbrali v parku. Zahvalili smo se duhovniku (g. Marco Espinola) za pomoč in vodstvo duhovnih vaj. Prav tako smo se tudi zahvalili semeniščniku Pavlu Erjavcu za pomoč in spremstvo mladih ta konec tedna. Slikali smo se vsi skupaj in se počasi vrnili na naše domove.

Med duhovnimi vajami smo imeli priložnost za spoved. Prišla sta spovedovat tudi g. Franci Cukjati in g. Robert Brest. Hvala lepa tudi njima.

Katja Urbančič

FOLKLORA NA PRISTAVI

26. veselica narodnih plesov

Tako, kot je pri nas navada, smo tudi lansko leto na Pristavi molili in čarali, da smo izprosilimo lepo vreme za soboto, 12. decembra 2015. Naša folklorna skupina je

spet organizirala veselico in tokrat je štetje pokazalo, da je bila ta že šestindvajseta.

Ker mladi niso bili prav gotovi, da bodo njihove molitve in prošnje uslišane, so za primer slabega vremena

znova postavili oder pod streho. Tako so poskrbeli, da bi veselica lahko potekala ob vsakem vremenu.

Velik oder je končno gostil osem skupin, med katere ne štejem obeh pristavskih, zato lahko z navdušenjem poročam, da je izbor vsako leto boljši, tako v privlačnosti kot v kvaliteti.

Najprej so nastopili naši najmlajši. Emi, Mirna, Miki, Janika, Ivan in Matej so ob zvokih violine in violončela dvakrat zaplesali Rezijanko. Zahvaljujemo se staršem, ki jih redno vodijo k vajam, posebno pa še Tatjani Gričar in

Majdi Maček, ki z dobro voljo in potrpežljivostjo otroke

učita.

Zatem je stopil na oder *Ballet Folklórico de Adultos*. Zaplesali so izbor plesov s severnega dela naše države. To so bili zamba, chacarera in gato. Skupino sestavlja nad dvanaest parov, njihove noše so bogate in njihovi nastopi so vedno zanimivi.

Sodeloval je tudi *Ballet Arte Español*, družinski ansambel, ki ga sestavljajo mati in tri hčerke. Tokrat so plesale samo tri in zadnji ples, Bulerias, je prejel od občinstva močan aplavz. Uglajenost in sproščenost plesalk dokazujeta, da nastopajo že vrsto let in da to delajo iz ljubezni do domovine.

Za njimi je prišla na oder skupina *Ayllu Taki*, ki je predstavila bolivijsko državo in njeno plesno izročilo. Zaplesali so El Caporal, ples, v katerem se čuti vpliv afriške in španske kulture, pomešane z dediščino »aymar«. Občudovali smo njihove plese, gibčnost plesalcev in tudi njihove noše, bogato okrašene s svetlečim nakitom.

Kot zaključek prvega dela programa je nastopila skupina *Veseli slovenski duh* iz Rosaria.

Ta dekleta in fantje zaslužijo posebno pohvalo. Vsakič, ko jih gledam na odru, so popolnejši in lepše plešejo. Pozna se jim, da imajo za seboj veliko vaj in dela. Plešejo veselo in povsem sproščeno, njihove noše so pazljivo narejene in pripravljene. Predstavili so plese iz Istre in nekaj koroških plesov. Pri teh zadnjih so se okorajžili in tudi zapeli a cappella. Sami povedo, da imajo naštudiranih več kot dvajset plesov in koreografij z ustrežajočimi kostumi in glasbo, kar jim da možnost raznolikosti in raznobarnosti. Vsa čast!

Po kratkem odmoru so prišli na oder pristavski fantje in dekleta. Tudi njim se pozna dolgoletno delo pri vajah in nastopih. Pod vodstvom prof. Marcela Carte so predstavili dolenski ples. Čeprav ima skupina zadnja leta malo manj parov, kot smo jih bili vajeni, so pri izvedbi plesov še vedno natančni in veselih, nasmejanih obrazov. Upam, da bodo kmalu lahko dobili nove plesalce!

V tem delu programa so zaplesali tudi Baski in Danci. Obe skupini sta navdušili publiko s svojimi krepkimi gibi in skoki.

Proti koncu večera smo imeli še dve presenečenji.

Prvo je bila predstavitev skupine *Ballet Ashpa Mishki* iz Merla, province Bs.As.

Zaplesali so originalno koreografijo *Recuerdo de Doña Tejerina*. Občudovali smo tudi tipične plese argentinskega severozahoda, »bailecitos« in »carnavalitos«. Imponirali so s svojimi nošami in tudi s številom plesalcev. Oder je tokrat postal kar malo premajhen. Prav očarali so nas. Plesalcev je bilo okoli trideset. Vsa posebej in vsi skupaj so ustvarili neverjetno vzdušje in lepo sliko in obenem

tudi dokazali, da se upravičeno imenujejo balet.

Drugo presenečenje je bila skupina *Ballet Tango Joven* iz Morona, ki je zaključila program. Sestavljajo jo zelo mladi plesalci, ki so obenem profesorji in tehniki. Pod vodstvom Marcela Carte so izredno lepo izvedli Suite de tangos, ob različnih priredbah tanga Nada. Tudi to so bile originalne koreografije in zamisli. Plesali so različne odlomke tangov in milong z lahkoto profesionalcev, istočasno pa tudi z navdušenjem mladega plesalca, ki globoko čuti umetnost. Pravi užitek je bil slediti njihovim plesom. V znak občudovanja smo jim stoji zaploskali.

Dogajanja na odru sta v španščini in slovenščini nasmejana napovedovala Helena Dolinšek in Dani Kocmur. Lahko pa dodam, da so nekatera besedila teh predstavitev malo predolga in med gledalci ne vzbudijo posebnega zanimanja, saj imajo ti pri roki tiskan program večera.

Vsem, ki sestavljajo našo folklorno skupino in njihovem staršem sem že na veselici navdušeno čestital. Rad pa bi izrazil te vrstice tudi zato, da jim to povem znova. Večer je bil dobro organiziran in je potekal brez motenj. Okoli 250 obiskovalcev in nad 200 nastopajočih dokazuje, da je veselica še vedno privlačna za te in one.

V spomin mi pridejo besede plesalca danskega pokolenja, ki je verjetno že izpolnil kakih šestdeset let, in mi je tisti večer navdušeno pripovedoval, da sodeluje pri takih festivalih že več kot petintrideset let. Omenil je, da je skupino plesal v različnih domovih (tudi pri Poljakih in pri Hrvatih), ki so že ali pa počasi propadajo. Vesel je gledal naše mlade in nas navduševal, naj ohranimo svojo identiteto, plese in veselico.

Naj nam Bog podeli zdravje, razumnost in navdušenost, da bomo lahko plesalcem in skupinam še dolgo ploskali.

Boštjan

BLAŽENI CURA BROCHERO (8)

Pastir, ki je dišal po ovcah

Zbrala in priredila Metka Mizerit

Tudi vrinjenci niso manjkali

Nekateri možje so se zelo upirali, da bi šli na duhovne vaje, celo zaničevali so duhovnika, ki jih je vabil. Drugi pa so se ponujali, čeprav ni bilo več prostora. Norberto Dutari je bil Bask po rojstvu in po trmi. Bil je frančiškanski semenišnik, potem pa je izstopil in ustanovil družino. Živel je v Córdoba in je hotel na vsak način na duhovne vaje pri določeni skupini. Ker ni bilo več prostora, ga je vodja duhovnih vaj odklonil. Tedaj se je Norberto spomnil na duhovnika Brochera, se mu predstavil in ga prosil, naj ga vključi v svojo skupino, ki prihla. Kaj se bo poznalo pri tolikih udeležencih. Duhovnik ga je priključil svoji skupini, kot da bi bil eden njegovih.

Naslednji dan je duhovni vodja jezuit govoril o temi: »Božji sem, samo božji, ves božji in za Boga.« Sledila je sveta maša pri kateri kmetje zaradi nevednosti, in ker je bila maša v latinščini niso nič odgovarjali. Kar naenkrat se je voditelju približal nekdo, ki je glasno in razločno odgovorjal: »Et cum spiritu tuo«. Vodja ga je pogledal in spoznal Baska Norberta. Jezilo ga je, da bi ga kar z misalom po glavi, vendar se je malo nasmehnil in pri prošnjah dodal: »Brocherove potegavščine, odpusti mi Gospod!«

Hribovci duhovnika gauča

Prvič je jahalo na duhovne vaje nekaj več kot osemdeset mož, ki jih je vodil Brochero. Križali so pogorje

Achala in po treh dneh trdega, težkega potovanja prispeli v Dom duhovnih vaj v Córdoba.

Hitro se je razširila po okolici blagodejna korist duhovnih vaj za duše udeležencev in tudi za njihove družine. Spremenili so celo družinske navade in mir je vladal po domovih. Drugič se je udeležilo duhovnih vaj več kot sto mož. Dvakrat na leto je duhovnik organiziral duhovno in spokorno odpravo, ki je za vse pomenila očarujočo pustolovščino. Dvakrat na leto so hribovci s svojim duhovnikom prihajali v Córdoba, dvignili oblak prahu po cesti, kjer so ostale sledi podkev njihove ježe. Mesto jih je gledalo z radovednostjo in zanimanjem. Bili so zaviti v svoje pisane odeje (ponče), oblečeni v najlepšo nošo kar so jo premogli; na glavi so imeli pletene kape ali klobuke širokih krajev. Njihovi obrazi so žareli od vetra, bili so neobriti, na nogah so imeli pripete ostroge s katerimi so priganjali svoje konje ali mule. Možje so izginili za vrati Doma duhovnih vaj, konje pa so pustili na polju bogatega kmeta v bližini mesta. Medtem, ko so možje molili in premišljevali ter delali pokoro, se je Brochero vsak dan odpravil na polje, kjer so se pasle jezdne živali; pazil je, da ne bi delale škodo sosedom, pomagal jih je napajati in jim pokladal seno.

Na vse je mislil duhovnik, da bi le ustregel svojim faranom in jih vodil na plodno srečanje s Kristusom po geslu: »Kristusova ljubezen me priganja«, kakor sv. Pavla, Frančiška Saleškega, velikega apostola Amerike in toliko drugih misijonarjev, ki so bili učitelji vere in pobudniki napredka.

Tiho vstopimo v Dom duhovnih vaj

Vsaj za trenutek obiščimo udeležence duhovnih vaj, da bomo videli naše gavče, kako v tihoti pozorno poslušajo, molijo in premišljejejo. Sledimo njihovim korakom, opazujemo njihove obraze, poskušajmo prodreti v njihove duše. Psihološke udarce, ki so jih povzročili žarki milosti, njihovo borbo, odpor, odgovor ...

Ko razvija vsako snov, jih voditelj povabi, da naj odprejo svoja srca Gospodu, mu predajo svojo dušo in svojo prihodnost. Prosi jih, naj se ne upirajo milosti, očistijo svojo preteklost s kesanjem; naj božji Ljubezni odgovorijo s svojo ljubeznijo.

Luč počasi razsvetli njihov razum, zgledi svetnikov jih osvajajo, Kristusov križ jih posveti; Gospodova ljubezen jih osvaja. Odpor je premagan, preplavi jih božja milost. Poklekajo pred Kristusov križ, pretrese jih Njegovo trpljenje, žebli, rane, trnje ...

Pretreseni v globini srca molijo: »Tukaj sem Gospod! Tvoj sem in hočem biti. Govori Gospod, tvoj služabnik poslušaj!« Ta predaja Gospodu je njihovo spreobrnjenje, ki jih pripelje do sklepa, da ne bodo več žalili Gospoda in živeli v milosti božji. »Prej umreti kot grešiti.«

Čutijo strašno Kristusovo trpljenje in strahoto svojih grehov. Sveti Ignacij Lojolski se je spraševal: »Kaj je Kristus naredil zame? Kaj sem jaz naredil za Kristusa? Kaj bom naredil za Kristusa?«

Udeležence je osvojila božja Ljubezen, zato hočejo postati apostoli te Ljubezni.

(Dalje prihodnjič)

NOVICE IZ SLOVENIJE

V BRUSLJU RANJEN TUDI SLOVENSKI DIPLOMAT

V terorističnih napadih v Bruslju je bil lažje ranjen slovenski diplomat, ki je bil takrat na poti na delovno mesto na stalno predstavništvo Slovenije pri EU. Lažje ranjen je bil v eksploziji na postaji podzemne železnice Maelbeek, a so ga takoj oskrbeli v bolnišnici. O ostalih morebitnih žrtvah zaenkrat ni informacij. Slovensko zunanje ministrstvo medtem odsvetuje vsa potovanja v belgijsko prestolnico.

ZELO TURISTIČNI JANUAR

Zagon v slovenskem turizmu po rekordnem letu 2015 ne popušča. V januarju so turistični delavci zabeležili za 13 odstotkov več prihodov turistov in za devet odstotkov več njihovih prenočitev kot v januarju 2015. Domači turisti so ustvarili 39 odstotkov vseh prenočitev. Med tujimi turisti so največ prenočitev ustvarili Italijani in Hrvati.

VEČJA PONUDBA POLETOV

V letalskem prometu je začel veljati poletni vozni red. Ponudba z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana je večja kot lani. Tudi stavba letališča se polagoma širi. Potnikom bo na teden na voljo več kot 220 rednih letov do 29 ciljev v 22 državah. Adria Airways bo začela aprila leteti v Köln, junija pa bo redne lete v Atene vzpostavil grški Aegean Airlines.

ZARADI MOTORISTOV NEMIRNA MIRNA PEČ

Na 18. tradicionalnem vseslovenskem blagoslovu motorjev in motoristov v Mirni Peči na Dolenjskem se je po ocenah prirediteljev iz Moto kluba Trebnje zbralo vsaj 5000 motoristov. Z zbiranjem prispevkov, ki bodo mirnopoški osnovnošolki omogočili potovanje na zdravstveni poseg v ZDA, pa so prireditelji srečanju dodali tudi dobrodelno noto.

PO SVETU

TRAGEDIJA V BRUSLJU

Bruselj sta prejšnji torek, 22. marca, pretresla dva teroristična napada. Do prvega je prišlo na letališču, kjer sta odjeknili dve eksploziji. Do drugega pa na postaji podzemne železnice Maalbeek v bližini ustanov Evropske unije. Skupno je življenje izgubilo 36 ljudi, od tega 14 na letališču in 22 v eksploziji na metroju. Najmanj 300 ljudi je bilo ranjenih, od tega jih je več deset v smrtni nevarnosti. Belgijske oblasti so stopnjo teroristične ogroženosti v državi zvišale na najvišjo in okrepile varovanje. Ohromljen pa je bil tudi javni promet. Nato se je začel lov za storilci in nekaj so jih aretirali. Varnostne ukrepe so postrili tudi v drugih evropskih državah.

OBAMA NA KUBI

Ameriški predsednik Barack Obama in kubanski predsednik Raul Castro sta po zgodovinskem srečanju v Havani napovedala novo obdobje v odnosih med državama, pri čemer sta odkrito priznala, da med njima obstajajo velike razlike. Obama je sicer prvi ameriški predsednik, ki je obiskal Kubo po letu 1928. Predsednika držav sta govorila tako o gospodarskih tematikah, kot tudi bolj perečih temah, na primer človekovih pravicah in demokraciji.

KARADŽIĆ OBDOJEN ZA GENOCID

Haaško sodišče je nekdanjega političnega voditelja bosanskih Srbov Radovana Karadžića obsodilo na 40 let zapora za genocid v Srebrenici, obleganje Sarajeva ter ostale zločine med vojno v Bosni in Hercegovini. S sodbo niso zadovoljni svojci žrtev, prav tako ne Srbi v Bosni in Hercegovini. Karadžić je napovedal pritožbo. Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije je Karadžića kot predsednika Republike srbske in vrhovnega poveljnika vojske bosanskih Srbov med vojno v Bosni in Hercegovini med letoma 1992 in 1995 spoznalo za krivega v 10 od 11 točk obtožnice, med drugim za genocid več kot 8000 Bošnjakov v Srebrenici julija 1995 in večletno obleganje Sarajeva, kjer je bilo v skoraj vsakodnevem obstreljevanju ubitih več kot 10.000 ljudi.

UMOR KRISTJANOV V PAKISTANU

Na vzhodu Pakistana je na veliko noč na parkirišču parka blizu središča mesta Lahore, kjer živi osem milijonov ljudi, odjeknila silovita eksplozija. Kristjani so tam obhajali veliko noč. Več deset reševalnih vozil je nemudoma pohitelo na kraj samomorilskega napada, na pomoč so priskočili tudi vojaki. Ubitih je bilo 70 ljudi. Med žrtvami je veliko žensk in otrok, veliko ranjenih je v kritičnem stanju, zato se oblasti bojijo, da bo mrtvih še več.

PISALI SMO PRED 50 LETI

Pisali smo ...

NAŠ OSREDNJI VZGOJNI ZAVOD

Adrogué, na področju Vel. Buenos Airesa je mesto, ki je Slovincem posebno ljubo. Nanj je namreč vezan trajen spomin na škofa dr. Gregorija Rožmana, ker je v njem njegov zavod. Najprej je bila v Adroguéju teološka fakulteta, ko se je preselila, ko se je preselila v ta kraj iz San Luisa; zatem bogoslovno semenišče; sedaj pa je v njem škofov dijaški zavod s konviktom. Zato ima zavod vedno dosti obiskovalcev. V njem so pa tudi že razna zborovanja. N.pr. Družabna prav da je imela svoje sestanke in tudi romanje. V zadnjem času pa so bile v škofovem zavodu tudi duhovne vaje fantov in deklet. ...

SLOVENCI V ARGENTINI

Berazategui. V soboto, 2. marca popoldne, je tečaj Ivana Cankarja pričel šolsko leto s kratko proslavo. Predsednik Doma g. Jože Vidmar je pozdravil zbrane otroke in starše. Lučka Šterbenčeva je recitala Cankarjevo »Enajsta šola«. ... Ga. Betka M. Vitrihova, ki bo poučevala v šolskem tečaju, je prosila otroke, naj bodo poslušni, in starše, da ji pomagajo in sodelujejo pri vzgoji mladine. ...

Slovenska vas. Občni zbor Sociedad de Fomento. ... V novi odbor so bili izvoljeni: podpredsednik, Rado Kokalj; podtajnik, Sreča Urbanija; podblagajnik, Janez Lužovec; odborniki: Maks Jan, Martin Avanzo in Franc Vilfan; nadzornika: Franc Koprivnikar in Jože Čampa. Ostali polovici odbora ni potekla opravilna doba. ...

XVII. občni zbor Slovenske fantovske zveze. ... Predsednik Jernej Dobovšek je v svojem nagovoru dejal: »Na žalost opažamo pri nekaterih fantih nekaj čut poraženega človeka. Velik vzrok temu pojavu je naše izredno stanje - zdomstvo. Tem fantom je treba dati pobudo in možnost, da se izražajo. Navdušiti jih moramo za delo - za borbo. Saj mi moramo nadaljevati borbo naših 12.000 padlih, čeprav v drugih okoliščinah, drugem času, drugem svetu. Ideja slovenstva mora živeti in zaživeti še v večji moči pri nas, mladih zdomcih.« ...

(Svobodna Slovenija, 24. marca 1966 - št. 12)

MLADI POLJAKI PRIČAKUJEJO PAPEŽA

Mladi Poljaki že odštevajo dneve do svetovnega srečanja mladih konec julija 2016, saj pričakujejo zgodovinski obisk papeža Frančiška v njihovi domovini. Krakovski nadškof kardinal Stanislaw Dziwisz je pred veliko nočjo predstavil vse podrobnosti o skorajšnjem papeževem obisku. Med drugim je potrdil, da bo papež potoval v kraje, kot sta Censtohova in Krakov. Papež Frančišek bo maševal ob 1.050. obletnici prihoda krščanstva na Poljsko. Frančišek bo tudi obiskal nekdanje nacistično koncentracijsko taborišče Auschwitz. Najpomembnejši dogodek papeževga obiska pa bo obhajanje svetovnega dneva mladih. Pričakujejo, da bo med molitvenim bdenjem pozdravil več kot milijon mladih, sledila bo sklepna sveta maša, med katero bo papež razglasil kraj naslednjega svetovnega dneva mladih.

ZMAGA V SIRIJI

V Siriji so sile režima Bašarja Al Asada zavzele Palmiro, ki jo je skoraj leto dni nadzirala džihadistična skupina Islamska država. Ker so skrajneži podtaknili več deset min, jih zdaj iščejo in jih bodo deaktivirali. Gre za pomembno strateško in simbolno zmago za sirsko vlado, saj omogoča nadzor puščave, ki obdaja antično mesto. Palmira leži tudi na križišču glavnih prometnic, ki na zahodu vodijo v Damask in Homs ter na vzhodu v Irak.

RESUMEN DE ESTA EDICION

PIEDAD POR LOIS MUERTOS

El Dr. Milan Zver, diputado esloveno en el Parlamento Europeo, propuso al presidente del cuerpo Martín Schultz, que se erija un recordatorio por los muertos en Eslovenia al término de la Segunda Guerra Mundial. Como es sabido, el régimen comunista realizó crueles matanzas, que se traducen en más de 600 fosas comunes en todo el territorio esloveno, donde yacen más de 100.000 muertos de distintas nacionalidades, de ellos más de 12.000 eslovenos. El recordatorio sería un homenaje de piedad a quienes todavía hoy, a más de 60 años, no tienen nombre, identidad, ni cristiana, o al menos humana sepultura. Extrañamente el gobierno esloveno presiona, para que la propuesta de Zver no llegue a buen término. La influencia del viejo régimen aún es grande e impide que el tema de los muertos y las fosas comunes no tenga una solución acorde con la condición humana de los muertos. (Pág. 1)

IMPORTANCIA DE LA PRENSA

La palabra escrita es de vital importancia, especialmente para grupos idiomáticos en peligro de desaparición. Tal es el caso de las minorías eslovenas en Austria e Italia. Dos hechos, relacionados con este tema, son tratados en este número. Por un lado la alegría del semanario Nedelja, una hoja religiosa de los eslovenos en Koroška, Austria, que desde hace 90 años visita a los paisanos de esa región. Y por otro lado la preocupación, porque Novi glas, que aparece en Gorica, Italia, enfrenta graves problemas, al punto de peligrar su aparición, justo cuando se cumplen 20 años de labor. Por eso la Unión de Periodistas y Publicistas envió una nota al gobierno esloveno, solicitando una urgente intervención, para evitar que se pierda un pilar fundamental de supervivencia eslovena en la Primorska occidental. (Pág. 2)

100 AÑOS DE UN ESCRITOR

El pasado 16 de marzo se cumplieron 100 años del nacimiento de Jože Krivec, oriundo de la región de Haloze. Estudiante y graduado en derecho sin embargo desde joven mostró inclinación por las letras, editando su primer libro en Eslovenia en la preguerra. Refugiado ante el régimen comunista se radicó en la Argentina, donde continuó su labor cultural. Escribió en distintos medios y editó un libro en la Acción Cultural Eslovena (SKA). En su temática predominaban los recuerdos de su Haloze natal, pero abordaba también la guerra y la emigración, con fuerte impronta de la radicación en las tierras bajo la Cruz del Sur. La breve nota recordatoria es un humilde homenaje a su importante labor. (Pág. 3)

JOVENES ESPIRITUALES

A comienzos de marzo un grupo de jóvenes de la colectividad participó de los ejercicios espirituales que se organizan todos los años. Fueron tres días de oración y meditación, en los cuales revisaron su vida y su actitud cristiana antes los temas que nos plantea el mundo contemporáneo. Dirigidos por el padre Marcos Espínola cumplieron diversas consignas, para profundizar su fe y su compromiso cristiano. En el año de la Misericordia revisaron su propio proceder, para realizar en su vida los mandatos evangélicos. (Pág. 3)

FIESTA DEL FOLCLORE

Con cierto retraso informamos de la Fiesta del Folclore, que todos los años organiza la comunidad eslovena de Pristava, en Castelar. Fue en diciembre y participaron dos grupos del conjunto local y ocho grupos invitados. Fue uno de los encuentros más importantes de este festival, que hizo las delicias de los numerosos presentes. Bailes eslovenos, españoles, bolivianos, vascos y daneses se entrelazaron con el folclore argentino y el infaltable tango. El público aplaudió de pie y con la esperanza, da que también este año la fiesta sea tan maravillosa. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com

Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit in Marko Kremžar, Rozina Švent, Katja Urbančič in Boštjan Modic.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ XXXX.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ XXXX.-; beli papir \$ XXXX.-; Bariloche; \$ XXXX.-; obmejne države Argentine, XXX.- US dol.; ostale države Amerike, XXX.- US dol.; ostale države po svetu, XXX.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, XXX.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torca do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450,

Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so starši RAST-i 44 darovali \$ 8.000,- **Bog povrni!**

PORAVNAJTE NAROČNINO!

62. MISIJSKA TOMBOLA

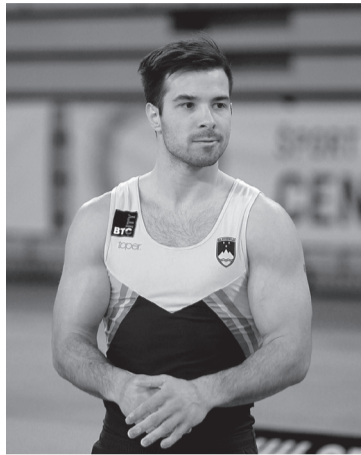
Vsi lepo vabljeni!
Podprimo misijone!
V slučaju dežja, bo tombola prestavljena na nedeljo 17. Aprila, ob isti uri3. Aprila - 15 uri
Slovenska Pristava
República de Eslovenia 1851 - Castelar

"Vsi za slovenske misijonarje"

SLOVENCJI IN ŠPORT

ŠTIRI MEDALJE

Štirje slovenski telovadci so na drugem svetovnem pokalu sezone v katarskem glavnem mestu Doha nastopili v finalu, vsi pa so na koncu stali na zmagovalnem odru. Drugo mesto na parterju je osvojil Rok Klavora, druga je bila tudi Teja Belak na preskoku, tretja pa sta bila Sašo Bertoncely na konju z ročaji in Tjaša Kysselef na preskoku.

Rok Klavora

DVE PRIJATELJSKI TEKMI

Slovenska nogometna reprezentanca v velikonočnem terminu FIFA ni imela uradnih tekem, zato je uporabila čas za dve prijateljski tekmi, na katerih naj bi se izbranci uigravali,

selektor Srečko Katanec pa imel priložnost, da naredi načrt za prihodnje igre.

Tako je reprezentanca na prvi od prijateljskih tekem v Kopru premagala Makedonijo z 1:0. Za Slovenijo je zadel Roman Bezjak v 58. minuti.

Naslednja preizkušnja je bila v Belfastu, ko so se pomerili s Severno Irsko. Tam pa je izgubila z 0:1 in gostiteljcem dovolila, da so se vpisali v zgodovino, saj so ostali neporaženi še deseto tekmo zapored in s tem dosegli državni rekord. »Izid ne pomeni veliko na prijateljskih tekmah, ampak nismo si zaslužili poraza. Dočakal sem tudi to, da so tekme enkrat streljali proti голу in dosegli zadetek. Čestitke njim, izkoristili so to priložnost,« je po porazu v Belfastu povedal slovenski selektor Srečko Katanec.

SLOVENEK NE BO IGRAL ZA VELIKO BRITANJO

Slovenski teniški igralec z britanskim potnim listom Aljaž Bedene ne bo mogel zastopati svoje nove domovine na tekmovanjih za Davisov pokal, pa tudi ne na olimpijskih igrah. Njegova pritožba na krovno zvezo ITF je bila namreč neuspešna. Primer Bedeneta je ITF obravnavala v Moldaviji, igralec pa je tja poslal

svojega odvetnika, saj na zaslišanje zaradi udeležbe na turnirjih ni mogel priti.

POLMARATONKA GRE NA EVROPSKO PRVENSTVO

Teja Belak

VENSTVO

Slovenska atletinja Sonja Roman je na 70. teku v nemškem Paderbornu v polmaratonu na 21 km zasedla tretje mesto in s časom 1:13:49 izpolnila normo (1:15:15) za letošnje evropsko prvenstvo v Amsterdamu.

Zakaj ima Slovenija submediteransko podnebje?

Slovenija leži na 46-ti stopinji severne geografske širine v zmerno toplem pasu. Zanj so značilni štirje letni časi, zmerne temperature, prevlada zahodnih vetrov in cikloni, ki prihajajo k nami iz zahode smeri. Zaradi lege na stiku različnih naravnih enot je vreme pri nas zelo spremenljivo in tudi nepredvidljivo.

Povprečno vreme oziroma podnebje pa je v primerjavi z vsakodnevnim vremenom bolj stalno. V Sloveniji razlikujemo tri podnebne tipe: submediteranski, gorski in zmerno celinski tip podnebja. Natančno mejo med njimi je težko potegniti.

Na majhen del jugozahodnega ozemlja (obalni pas do dinarske gorske pregrade in dolina Soče do Bovca) ima vpliv Jadransko morje. Tam je povprečna temperatura najhladnejšega meseca nad 0 st. C, razporeditev padavin pa spominja na mediteranske kraje. Tipični mediteranski padavinski režim ima namreč višek pozimi, minimum poleti, pri nas pa je največ padavin ob Obali pozno jeseni. Prav tako poletno sušno obdobje ni tako izrazito, zato omenjena predpona »sub«, ko govorimo o podnebjju obalnega pasu s soško dolino - submediteranskem podnebjju.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča

15. marca se je rodila prvorojenka ki bo pri krstu dobila ime **Pilar**. Starši so Agustín Pedro Iannelli Stanovnik in Marcia Mallia.V družini Andreje Volpedo, roj. Boltežar in Danila Volpedo pa se je rodila hčerka, ki bo pri krstu dobila ime **Emilia**.

Srečnima družinama iskreno čestitamo!

Nova diplomantka

Na institutu EPSA v Mar del Plata je 13. 12. 1915 dokončala študije **Juljeta Carea Trpin** in prejela naslov »Técnica superior en salud con especialidad en instrumentación quirúrgica«. **Čestitamo**

Naročnina Svobodne Slovenije za 2016

Naši naročniki dobro vedo, kako se v Argentini cene nenehno spreminjajo. Nemo-goče je postaviti stvarno ceno, dokler vsaj okvirno ne poznamo vseh podrobnosti. Zato ne moremo nastaviti naročnine, dokler ne vemo kaj bo zahteval grafični sindikat, kako se bo spremenila cena papirja, itd. Za to potrebujemo vsaj nekaj mesecev.

Medtem pa lepo prosimo naročnike, da po svoji možnosti plačajo znatno vsoto »na račun«; ko bo pa znana dokončna naročnina, doplačajo zadevni znesek.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava